

Al in mei 2009 wist ik het; in september ben ik werkeloos. Het project bij de Kunstuitleen Utrecht hield op; er was geen geld meer. Achteraf gezien helemaal niet erg, want anno 2010 gaat het daar niet goed en vallen er veel ontslagen. De krantenkoppen gingen al vanaf maart over de economische crisis, werkeloosheid, recessie enzovoort. Het bleef niet bij een abstract nieuwtje, in het dagelijks leven werd het ineens voelbaar. Geen vooruitzicht op werk; ik had vanaf mei al dertig sollicitatiebrieven de deur uitgedaan. Al voor het einde van het project had ik een vermoeden dat het niet makkelijk zou worden om een baan te vinden. Liet ik dat blijken, dan probeerden mensen mij te overtuigen dat ik me echt geen zorgen hoefde te maken. Ik was hoogopgeleid en kon heus wel vrij makkelijk een baan vinden. Het tegendeel bleek waar, althans dat het 'vrij makkelijk' zou gaan.

Het begin naar iets nieuws

Negen september 2009 (9-9-2009) stapte ik binnen bij het Werkbedrijf van het UWV en ontmoette ik mijn werkcoach. Hoewel ik mij onbeholpen voelde in deze nieuwe wereld, was mijn werkcoach uitermate vrolijk. "Met jou komt het wel goed", zei hij al binnen vijf minuten. Ik had nog steeds mijn twijfels. Met een formuliertje met mijn maandelijkse uitkering en een overeenkomst van mijn werkcoach, waarin stond dat ik minimaal een keer per week moest solliciteren, begon ik aan een proces dat veel dieper en verder ging dat ik voor mogelijk had gehouden.

September, oktober en november gingen voorbij. Ik solliciteerde, minstens twee brieven per week, want ik wilde het UWV laten zien dat ik heel hard bezig was. Misschien gaven ze me dan in december wel een echte loopbaanbegeleider, had ik strategisch bedacht. Ik wist namelijk nu zeker, de kunstwereld, dat werd het hem niet. Minstens honderd mensen per sollicitatie, soms schreven wel twee- tot driehonderd mensen een brief. Op LinkedIn volgde ik soms de organisaties. Wat bleek, de mensen die de baan kregen, hadden of tien jaar dezelfde werkervaring elders, werden toch een stagiair, of waren via via gevonden. Hoe kon ik daar nog tegenop? Was dat het me allemaal wel waard? Langzamerhand begon ik door te krijgen dat kunst ook leuk kon zijn voor je vrije tijd. Lekker naar een museum gaan op zondagmiddag, in plaats van met man en macht in een museumorganisatie terecht willen komen.

De grote zoektocht naar Rosa

Maar ja, wat moest ik dan wel? Ik begon met het lezen van boeken over je loopbaan en welke kleur mijn parachute zou hebben. In mijn hoofd passeerden allerlei opties de revue: tuinarchitectuur, personal assistant, projectmedewerker, projectleider..... Werd er tureluurs van want ik had echt geen idee meer! Gelukkig werkte mijn strategie met het UWV; eind december stond ik met een IRO op de stoep bij het loopbaanbureau van Rien Hordijk.

Januari 2010. Met veel hoop op duidelijkheid en plezier begon ik aan het traject. Mijn intentie was om er nu eindelijk eens achter te komen wat ik nu werkelijk wilde doen, want daarmee worstelde ik al een hele tijd. Ik stelde me dan ook heel serieus de vraag: "Rosa, wat wil je nu werkelijk?" Een moeilijke vraag om te stellen, dat bevestigde Rien ook al. Want hoe harder ik hem stelde, hoe minder antwoorden ik vond. De bottleneck van deze vraag zit hem volgens mij in het woord 'werkelijk'. Synoniemen voor 'werkelijk' zijn 'waarachtig', 'wezenlijk', 'waar' en 'zuiver'. Hoe moeilijk is dan niet de opgave om mijn wil werkelijk te vangen? Dat is zo abstract. Geen wonder dat ik daar niet zomaar uitkwam.

Een biografische opdracht bracht uitkomst. Mijn eigen verhaal opschrijven, was iets bijzonders. Ik dacht dat ik al alles over mezelf wist, maar dat was helemaal niet zo. In mijn hoofd had ik niet werkelijk meer bij mijn eigen leven stilgestaan. Terwijl ik terugkeek op mijn leventje, besepte ik dat ik al heel lang in de overlevingsstand stond; doorgaan en alleen terugkijken naar de

problemen zodat ik ze kon overwinnen. Goede tactiek tijdens persoonlijke crisistijden, maar niet voor deze. Mijn zelfvertrouwen werd er erg klein van en die had ik nu juist net nodig. Dus begon ik ook maar gelijk aan een online cursus zelfvertrouwen. Dat werkte, maar niet helemaal zoals ik had gedacht. Ik was namelijk in de veronderstelling dat als ik eenmaal blaakte van het zelfvertrouwen ineens alle gordijnen opentrokken. Wat er gebeurde, was veel intenser.

Op de dagen dat ik bij Rien was, leerde ik steeds meer over mezelf. Mijn vaardigheden en kwaliteiten werden in kaart gebracht. Dat had ik op eigen houtje al weleens gedaan, maar op deze manier beklifde het pas echt. Het werd duidelijk dat mijn kwaliteiten lagen bij een sterke intuïtie en een grote interesse voor mensen. Maar dit in een kernkwadrant plaatsend, zou ik mij meer moeten focussen op een uitdaging en ambitie zodat ik niet zou verdrinken in mijn grote interesse in mensen. Voorheen dacht ik nog aan hulpverlening, coaching, decaan zijn en een heleboel helpende functies. Maar mijn interesse lag ook sterk op projectmatig werken. Omdat ik snel wilde weten waar ik naartoe moest, wist ik het zeker: het wordt projectmanagement. Maar ook dit bleek een beetje te kort door de bocht...

Werkeloos zijn

Werkeloos zijn betekende in mijn geval niet alleen een zoektocht naar wat ik in de toekomst wilde gaan doen het deed mij ook de ogen open over de werking en de visie van het sociale stelsel in Nederland, maar bovenal ook de houding van mijn naasten ten opzichte van dit fenomeen. Ik werd geconfronteerd met de rauwe werkelijkheid en de soms confronterende meningen van vrienden en familie. Hoe dichtbij mensen ook staan, de meesten konden zich onbewust moeilijk inleven in mijn situatie. Zelfs mijn eigen partner. Dat maakte mij soms wel heel eenzaam. Maar ook daar vond ik een oplossing voor: assertief zijn, voor mezelf opkomen en mij niet opstellen als een slachtoffer, ook al is het helemaal niet je bedoeling om zielig te doen. Mensen kunnen niet zo goed tegen dat laatste. Je moet jezelf sterk vertonen en als je dat even niet kunt, komen ze of ongevraagd met oplossingen (waar je in de meeste gevallen al weet van hebt of niks mee kunt) of ze zeggen dat 'het wel goed komt' ook al zit jezelf met een enorme bonk geldstress.

Komt het goed met mij? Ja, absoluut! Maar dat is helemaal afhankelijk van hoe sterk je bereidt bent om uit dit dal te klimmen. Werkeloos zijn maakt je namelijk heel snel zwak, ook al ben jezelf misschien wel heel sterk. Op een aantal momenten voelde ik dat die zwakte werd gevoed doordat ik ontmoedigd werd door bijvoorbeeld de zoveelste afwijzing. Was ik in die zwakte blijven hangen, dan waren de gevolgen vrij ingrijpend. Daar ben ik heel zeker van. Gelukkig had ik de mogelijkheid om te kiezen; ik zou kost wat kost iets vinden wat bij mij paste.

Een economische crisis werd dus ook een persoonlijke crisis. Wel goed, want toen moest ik wel gaan zwemmen. No excuses anymore! Conclusie: mensen hebben een intense behoefte aan veiligheid. Maar ook zonder kunnen ze zich veilig voelen. Dat was althans wel mijn ervaring. Ik heb in deze periode echt geleerd om 'no matter what' altijd op mezelf te vertrouwen en te weten dat dingen ook goed kunnen komen. Zo ontdekte ik dat ik niet altijd zo positief in het leven stond (sommige dingen in het leven hebben mij eigenlijk erg teleurgesteld) en dat ik dat kon veranderen.

De tijd nemen

In tijden van werkeloosheid heb je niet zoveel meer te verliezen, je moet namelijk door om te voorkomen dat je in de goot terecht komt. Een wijze les die ik van mijn ouders heb meegekregen, aangezien zij zelf uit heel veel sloten hebben moeten klimmen. Maar deze houding stond lijnrecht tegenover iets anders, namelijk mezelf de tijd geven (en gunnen) om een effectieve keuze te maken. En anno juni 2010 merk ik dat ik die tijd goed heb benut.

Loopbaanbegeleiding heeft mij veel positiefs gebracht. Het was behoorlijk bikkelen vooral omdat ik zo snel mogelijk een antwoord wilde op de vraag wat ik nu werkelijk wilde doen.

Ik kom er nu achter dat je voor alles de tijd moet nemen. Niet omdat dat van je gevraagd wordt, maar omdat dat de meest effectieve manier is om bij jezelf te komen en op die manier te ontdekken wat je wilt, wat je kunt en waar je naartoe wilt.

Niet zoveel denken, maar doen wat je leuk vindt

En telefoontje van Julian, de broer van een goede vriendin van mij, markeerde de definitieve ommezwaai. Julian had een aantal maanden geleden gehoord dat ik bezig was met projectmanagement. Hij vroeg mij of ik interesse had om een groot verhuisproject te leiden. Ik heb er een nachtje over geslapen en toen was het voor mij heel helder: projectmanagement is het niet, ik wil schrijven, voor websites. Dat wist ik ineens, meer niet.

De stap naar www is achteraf gezien gewoon gezet. Waarom schrijven? Gewoon omdat ik dat leuk vind. Geen hoogstaande gevoelens over het leven. Geen halleluja gevoel. Maar gewoon doen wat ik leuk vind. Zo makkelijk, zo dichtbij en toch heeft het een hele tijd geduurd voordat ik dat door had. Het was niet een hele bewuste stap, maar meer een van lef, zonder veel zwaarwegende gedachtes erbij. De werkelijkheid ligt denk ik dan ook meer in de eenvoudigheid der dingen. Gewoon doen wat goed voelt. Net als vroeger, toen ik klein was, toen wist ik precies hoe ik dat moest doen.

Sinds half mei beginnen er dingen te veranderen. Voorzichtig ben ik begonnen met een eigen project samen met mijn stiefbroer: het realiseren van een website over herinneringen uit de kindertijd van allerlei mensen. Daarnaast schrijf ik vrijwillig voor het Jane Goodall Instituut. Het inspireert enorm om iets te doen voor ideële initiatieven. Jane Goodall is een van de vrouwen die ik enorm bewonder, dat geeft energie. Ook in mijn stage bij de Club van Delft voel ik mij al snel thuis, ook al ben ik er pas voor de derde week. Ik schrijf nu al heel veel human interest stukken en houd daarvoor allerlei interviews. Ik word ineens zo blij van over mensen schrijven die in het zonnetje gezet mogen worden. Ook ontmoet ik graag mensen die iets moois te vertellen hebben. Luister ik muziek waar ik van kan dromen, dan kan ik ineens over iedereen die ik ken iets moois vertellen.

En wat dat met me doet? Ik voel mij langzaam weer net zo vrij worden als toen ik kind was. De wereld lijkt weer een plek te worden waar ik kan dromen en mijmeren over het leven. Altijd wel weer met een realistische inslag, zo ben ik dan ook wel weer. Maar dat dromen over het leven nu lijkt samen te vallen met de dingen die ik kan doen, werkt enorm bevrijdend. I'm floating! Dat is anders dan een halleluja gevoel, het voelt veel werkelijker, veel realistischer. Er is toch niks mooiers dan over mensen te gaan schrijven en hun levens te belichten!